

IOM International Organization for Migration
OIM Organisation Internationale pour les Migrations
OIM Organización Internacional para las Migraciones

INFORMATOR: HOLANDIJA

1. Osnovne informacije

a) Glavni grad:	Amsterdam
b) Broj stanovnika:	16.360.000
c) Površina:	41.864m ²
d) Valuta:	Euro (EUR)
e) Stopa nezaposlenosti:	2,7%

2. Opšti uslovi ulaska u zemlju i informacije o vizama

Strano lice koje ulazi u Holandiju mora imati važeću putnu ispravu, kao i vizu ili boravišnu dozvolu.

Kome ne treba viza?

Državljanima zemalja EU/EEP (Evropskog ekonomskog prostora) i državljanima trećih zemalja sa kojima Holandija ima bezvizni režim nije potrebna viza da bi ušli u Holandiju. Oni mogu boraviti u zemlji maksimalno 90 dana u periodu od šest meseci od dana prvog ulaska.

Tipovi viza

Holandske vlasti mogu izdati četiri tipa vize. Tip vize označen je na nalepnici vize u posebnom odeljku i obeležen je slovima A, B, C ili D.

Aerodromska tranzitna viza – tip A

Ova viza omogućava stranim licima kojima je potrebna da borave na međunarodnom tranzitnom području aerodroma dok čekaju vezu za let, ali im ne dozvoljava ulazak u zemlju. Državljanima Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Crne Gore i Srbije nije potrebna aerodromska viza (tip A).

Tranzitna viza – tip B

Ova viza omogućava stranom licu koje putuje iz jedne zemlje u drugu da prođe kroz teritoriju Šengena. Tranzitna viza izdaje se samo kada strano lice dokaže da mu je dozvoljen ulazak u narednu zemlju odredišta nakon njegovog boravka na teritoriji Šengena. Tranzitna viza izdaje se za jedan ili dva prolaska, a u izuzetnim slučajevima i za više prolazaka pod uslovom da nijedan od prolazaka kroz zemlju nije duži od broja dana određenih u odeljku za dužinu boravka na nalepnici vize. Po zakonu tranzitna vize ne smeju da budu duže od 5 dana.

Ovaj informator izrađen je u okviru projekta AENEAS 2006: Izgradnja kapaciteta, informisanje i podizanje svesti u cilju promovisanja uredne migracije na području Zapadnog Balkana. Projekat finansira Evropska Unija uz pomoć Švajcarske Federalne Kancelarije za Migracije i Nemačke Federalne Kancelarije za Migracije i Izbeglice

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Office
for Migration
and Refugees

Kratkoročna viza – tip C

Ova viza omogućava stranom licu ulazak i boravak na teritoriji Šengena radi turističke, poslovne, lične ili druge vrste poseta ili sličnih razloga ulaska. Kratkoročna viza izdaje se za jedan, dva ili više ulazaka u zemlju s tim da nijedna neprekidna pojedinačna poseta kao ni ukupno trajanje uzastopnih poseta ne sme biti duži od 90 dana u periodu od šest meseci od dana prvog ulaska.

Na osnovu Sporazuma o viznim olakšicama i readmisiji između EU i **Albanije, Bosne i Hercegovine**, državljani ovih zemalja i dalje su u obavezi posedovanja šengenske vize tipa C da bi ušli u Holandiju; međutim za njih važi smanjena taksa obrade vize (35 umesto 60 EUR). Mnoge kategorije podnosioca zahteva za vizu (članovi porodica državljana koji zakonito borave, studenti i penzioneri, novinari, itd.) sada takođe mogu dobiti besplatne vize. Za određene kategorije lica, npr. poslovne ljude, studente i novinare, zahtevana dokumentacija je pojednostavljena. Određene kategorije čestih putnika (uključujući poslovne ljude, novinare, studente, predstavnike civilnog društva) dobijaju vizu za više ulazaka sa dugim periodom važnosti a vlasnici diplomatskih pasoša oslobađaju se obaveze imanja vize.

30. Novembra 2009.godine Evropska Unija je ukinula vize za građane Srbije koji putuju u zemlje Šengenskog prostora. Od 19. decembra 2009. godine građani Srbije, osim onih koji žive na Kosovu, kao i građani Crne Gore i Makedonije će putovati bez viza. Novi vizni režim će se primeniti na sve vlasnike biometrijskih pasoša, koji sada mogu da putuju u šengenski prostor i borave najduže 90 dana u periodu od šest meseci. Oni će moći da posete bilo koje zemlje kao turisti i da borave najduže tri meseca u bilo koje doba godine. To znači da tri meseca posle ulaska na teritoriju zemlje u šengenskoj zoni moraju privedi kraju svoj boravak i sačekati tri meseca pre ponovnog turističkog ulaska na tri meseca, prema režimu slobodnog kretanja bez graničnih kontrola. Za građane Srbije koji nameravaju da ostanu duži period od 90 dana i da rade i dalje će biti potrebna viza, kao i radna dozvola. Šengen prostor je sastavljen od 28 evropskih država, kome pripadaju sve zemlje članice EU, osim Velike Britanije i Irske, a uključujući Norvešku, Švajcarsku i Island.

Detalje pogledajte na:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0085:0095:EN:PDF> (za Albaniju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0097:0107:EN:PDF> (za Bosnu i Hercegovinu)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0125:0135:EN:PDF> (za bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0137:0147:EN:PDF> (za Srbiju)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0109:0119:EN:PDF> (za Crnu Goru)

Dugoročna viza – tip D

Za boravak duži od tri meseca:

Potrebno vam je odobrenje za privremeni boravak (MVV). MVV je nalepnica koja se zalepi u vaš pasoš. Za nju se prijavljujete u holandskoj ambasadi ili konzulati u svojoj zemlji (ili u zemlji u kojoj zakonski boravite). Izuzetno je važno da ovu vizu imate pre dolaska u Holandiju!

Potupak za dobijanje odobrenja za privremeni boravak (MVV) možete započeti na dva načina:

- garant u Holandiji započinje MVV postupak putem podnošenja zahteva za izjašnjenje Službe za imigraciju i naturalizaciju (SIN)
- Prijavom za MVV u zemlji porekla. Prijavu možete obaviti u holandskoj ambasadi ili konzulatu.

Cilj podnošenja zahteva za izjašnjenje od strane garanta je podržavanje vašeg zahteva za MVV koji ćete vi zatim predati u ambasadi. Odluka po ovom zahtevu može biti potvrдна ili negativna. U ovom slučaju ne možete podneti zahtev za reviziju odluke.

Zahtev koji ste vi lično predali ambasadi je zvaničan zahtev. Možete podneti zahtev za reviziju negativne odluke. Za više informacija posetite web stranicu: www.ind.nl

Gde da se prijavite?

Spisak holandskih diplomatskih misija i konzularnih službi u kojima možete predati zahtev za izdavanje vize: http://www.mfa.nl/en/navigation_left/websites_of_foreign

Ako imate Šengen vizu ipak morate podneti još neka važna dokumenta.

Kada putujete u Šengen zonu obavezno sa sobom ponesite fotokopije svih dokumenata i drugih potvrda koje ste morali da priložite da biste dobili vizu.

Naročito:

Dokumenta i druge potvrde o vašem finansijskom stanju:

- konvertibilnu valutu, putničke čekove, štednu knjižicu i/ili
- (ukoliko se to ondosi na vas) fotokopiju overenog garantnog pisma koje ste predali uz zahtev za vizu
- fotokopije dokaza o prihodima garanta i putničkog zdravstvenog osiguranja.

Dokumenta i druge potvrde koje potkrepljuju svrhu posete:

- ukoliko nameravate da posetite rođake ili prijatelje fotokopiju overenog pozivnog pisma;
- ukoliko nameravate da oseednete u hotelu, rezervaciju hotela ili potvrdu o unapred plaćenom računu;
- ukoliko nameravate poslovnu posetu, dokumenta koja potvrđuju prirodu posla (ponude, račune, ugovore, itd.);
- ukoliko nameravate da se podvrgnete lekarskom lečenju dokumenta koja potvrđuju da Holandiju nameravate da posetite iz medicinskih razloga (pismo iz bolnice u kojoj ćete se lečiti, potvrda o zdravstvenom osiguranju, dokaz da ste platili lečenje, ili potvrda o tome da lečenje možete priuštiti);
- ako ste umentik koji namerava da nastupi u Holandiji, važeća radna dozvola (ukoliko je potrebna) i potvrde o tačnom mestu, vremenu i trajanju nastupa.

3. Imigracija radi zaposlenja

a) uslovi ulaska i boravka za strane radnike (uključujući vrste radnih dozvola i radnih viza, neophodne uslove i nadležne organe)

Holandija ima uspešnu i otvorenu privredu, koja u velikoj meri zavisi od spoljno-trgovinske razmene. Holandska privreda je poznata po stabilnim industrijskim odnosima, niskoj stopi nezaposlenosti i inflaciji, velikim deviznim rezervama, i važnoj ulozi koju ima kao evropsko transportno čvorište. Proizvodna delatnost pretežno je vezana za prehrambenu i hemijsku industriju, rafiniranje nafte i elektriku. Visoko-mehanizovani poljoprivredni sektor koristi ispod 2% radne snage i proizvodi velike viškove za prehrambenu industriju i izvoz.

Ukoliko strani državljanin želi da radi u Holandiji, u određenim slučajevima njegov poslodavac će morati da podnese zahtev za izdavanje dozvole. To je radna dozvola. Dozvolu izdaje Centar za rad i zarade (CRZ). Poslodavcu se izdaje ovakva dozvola jedino ako nijedno lice u Holandiji ili u EU nije na raspolaganju za određeno radno mesto (sa određenim izuzecima).

Poslodavac mora podneti zahtev za radnu dozvolu a ne osoba o kojoj se radi. To je zato što se od holandskih poslodavci prilikom popunjavanja radnih mesta očekuje da najpre daju priliku državljanima EU/EEP. Poslodavci moraju da dokažu da su pokušali i nisu uspeli da nađu takvu osobu pre nego što mogu da pribave radnu dozvolu za lice koje nije iz prioritete zemlje.

Poslodavac mora da podnese zahtev za radnu dozvolu Centru za rad i zarade u Zoetermeeru. Poslodavac popunjava odgovarajući obrazac za vas. Neke od potrebnih dokumenata pribaviće poslodavac, dok ćete neke morati da pribavite vi lično.

Potrebna dokumenta za izdavanje radne dozvole:

- fotokopija pasoša,
- fotokopija zahteva za kratkoročnu vizu, MVV (ukoliko se traži) ili boravišne dozvole,
- diplome i sertifikati,
- kopija registracije poslodavca u Privrednoj komori,
- sporazum o radu ili istraživački plan,
- izjava o bruto mesečnoj plati,
- opis posla,
- bruto mesečna zarada.

Da biste imali prava na radnu dozvolu morate da dokažete da ćete zaraditi određeni minimalni novčani iznos.

Minimalni mesečna zarada zavisi od vašeg statusa:

- Predavači: € 1264,80 (bruto, bez regresa za godišnji odmor)
- Naučni istraživači:
 - koji rade doktorat kao AIO/OIO: od € 1813 bruto u prvoj godini do € 2283 bruto u četvrtoj godini,
 - koji rade doktorat ali ne kao AIO/OIO: € 1264,80 (bruto, bez regresa za godišnji odmor),
 - koji sprovode naučno istraživanje: € 1264,80 (bruto, bez regresa za godišnji odmor),
 - koji sprovode naučno istraživanje dok imaju ugovor sa poslodavcem u svojoj zemlji: ne traži se minimalna mesečna bruto zarada.
- Studenti na stažu ili hospitanju: ne zahteva se minimalna mesečna bruto zarada;
- Studenti na stažu nakon diplomiranja: € 1264,80 (bruto, bez regresa za godišnji odmor);
- Studenti koji rade tokom studiranja (puno radno vreme sezonski radovi u junu, julu i avgustu ili honorarni rad koji ne prelazi 10 sati nedeljno): ne zahteva se mesečna minimalna bruto zarada.

Dodatna dokumenta potrebna za stažiranje (hospitanje):

- ugovor o stažiranju,
- potvrda iz matične obrazovne institucije studenta o tome da je stažiranje neophodan deo studentovog obrazovanja,
- potvrda od institucije domaćina da je student upisan.

Radna dozvola važi na period do tri godine. Nakon što ste tri godine imali radnu dozvolu ona vam više nije potrebna! Privremena radna dozvola (važi za period manji od tri godine) često se ne može produžiti ali vaš poslodavac može kontaktirati CRZ za više informacija o ovoj mogućnosti. Ukoliko imate pitanja o radu i zaradama u Holandiji pogledajte www.werk.nl

b) sektori na tržištu rada koji se suočavaju sa nedostatkom radnika:

Trenutne potrebe Holandije su za zdravstvenim radnicima (naročito za brigu o deci i rad u domovima).

c) linkovi za traženje posla

www.werk.nl

www.eurobrussels.com

www.learn4good.com

www.careers.org

www.monsterboard.nl

www.jobbingmall.nl

www.jobnews.nl

www.vacaturebank.nl

www.agrojobs.nl: akademski poslovi (na holandskom i engleskom)

www.academictransfer.nl: grafički rad

www.cadjobs.nl: poslovi za arhitekta (na holandskom sa savetima na engleskom)

www.archined.nl: rad u izvozu, delom na engleskom

www.export.nl: transport i off-shore
www.medweb.nl: poslovi za medicinare
www.detaching.pagina.nl
www.werving-selectie.pagina.nl
www.mercuri-urval.com
www.birdengineering.nl: biotehnologija
www.fashionsolution.nl: konfekcija i moda
www.ranger.nl: visoko-obrazovani stručnjaci
www.elanit.nl: informacione tehnologije I tehnologije
www.yachtgroup.com: privremeno upravljanje

d) au-pair i ostali posebni programi za strane radnike

Međunarodni au-pair programi www.easyaupair.com

4. Imigracija za potrebe školovanja

Obrazovanje ukratko

First degrees Osnovne studije

- Fakulteti za strukovno obrazovanje: četvorogodišnje bačelor studije
- Klasični fakulteti: 3 godine bačelor studije

Godine diplomiranja

između 21-23

Više studije

- Master (jedna do dve godine)
- Doktorske (četiri godine)
- Post-diplomske

Uslov za više studije:

- za post-diplomske i master studije: bačelor diploma ili ekvivalent iste
- za doktorat: diploma mastera i istraživačke veštine.

Školarine

- Osnovne studije: €1,476 - €5,000.
- Post-diplomske studije: €1,476 - €5,000.

Više obrazovanje

Postoje dve vrste visokog obrazovanja: fakultetsko obrazovanje koje se nudi na 47 univerziteta i više strukovno obrazovanje koje se nudi na 54 hogescholena (HBO).

Hogescholen (HBO) prevodi se kao fakultet za strukovno obrazovanje. Od septembra 2002. holandsko više obrazovanje reformisano je u skladu sa Bolonjsko deklamacijom.

Univerzitetski sektor

Diplomci univerziteta nekada su sticali titulu doctorandusa (skraćeno drs), ingenieur (inženjera, skraćeno ir) ili meester (mastera, skraćeno mr), u zavisnosti od oblasti.

U međunarodnom kontekstu, holandski zakon je dozvolio ovim diplomiranim studentima da koriste poznatiju titulu mastera. Po Bolonjskoj deklaraciji holandski studenti danas dobijaju diplomu bačelora nakon tri godine. Tako je holandska master diploma postala post-diplomska diploma umesto diplome osnovnih studija koja je nekad bila.

Ne-univerzitetski sektor

Smerovi na HBO manje su teoretski a više usmereni ka praksi u odnosu na smerove univerziteta. Studenti HBO diplomiraju kao bačelori nakon četiri godine.

a) uslovi ulaska i boravka za studente (studentska viza, boravišne dozvole, pravo na rad u određenim slučajevima)

Ukoliko želite da studirate u Holandiji duže od 3 meseca morate ispuniti sledeće uslove i imati sledeća dokumenta:

- važeći pasoš,
- zdravstveno osiguranje koje pokriva I osiguranje u Holandiji,
- (preliminarnu) potvrdu o upisu u holandsku obrazovnu ustanovu priznatu od strane Holandskog Ministarstva prosvete,
- morate potpisati izjavu o razumevanju,
- ne predstavljate opasnost za javni red,
- spremni ste da se podvrgnete testu na tuberkulozu,
- imate dovoljno sredstava.

Dodatni uslovi za srednje i srednje stručno obrazovanje

Ukoliko želite da se školujete u ustanovi za srednje ili srednje stručno obrazovanje za vas važe i sledeći dodatni uslovi:

- To mora biti redovna dnevna škola (ne dopisni kurs ili večernja škola),
- Holandija mora biti najpogodnija zemlja za vaše obrazovanje,
- Vaše školovanje će vam omogućiti da pružite pozitivan doprinos vašoj zemlji.
- To mora biti obrazovni smer u okviru Zakona o srednjoškolskom obrazovanju.

Koja su dokumenta potrebna?

Ukoliko želite da dođete u Holandiju radi školovanja i ostanete duže od tri meseca, treba vam nekoliko dokumenata. Neke od dokumenata moraćete priložiti u vreme prijavljivanja za odobrenje privremenog boravka (MVV). Ostala dokumenta biće zatražena tek kada uđete u Holandiju.

Da biste se školovali u Holandiji treba vam:

- važeći pasoš,
- potvrda o zdravstvenom osiguranju,
- potvrda o imanju finansijskih sredstava,
- potpisana izjava o poreklu,
- potpisana izjava o razumevanju,
- (preliminarna) potvrda o upisu u holandsku obrazovnu ustanovu priznatu od strane holandskog Ministarstva prosvete.
- dve fotografije za pasoš u boji.

Samo za srednje ili srednje stručno obrazovanje:

- pisano objašnjenje zašto je Holandija najprikladnija zemlja za školovanje i u kom smislu je to školovanje od koristi tržištu rada u vašoj zemlji.

Odobrenje privremenog boravka

Biće vam potrebno odobrenje privremenog boravka (MVV). Za MVV se prijavljujete u svojoj zemlji porekla. Zatim MMV koristite da otputujete u Holandiju. Čim stignete u Holandiju morate se javiti odeljenju policije za strance. Zatim u opštini podnosite zahtev za privremenu boravišnu dozvolu.

Podnošenje zahteva za odobrenje privremenog boravka

Posupak podnošenja zahteva za odobrenje privremenog boravka (MMV) možete započeti na dva načina:

- garant u Holandiji pokreće postupak za MVV putem traženja izjašnjenja Službe za imigracije i naturalizaciju (SIN)
- Podnosite zahtev za MVV u zemlji porekla. To možete učiniti u holandskoj ambasadi ili konzulatu.

Cilj traženja izjašnjenja od strane sponzora je da potkrepi vaš zahtev za MVV koji ćete potom predati u ambasadi. Odluka o tome može biti pozitivna ili negativna. U tom slučaju ne možete podneti zahtev za reviziju odluke.

Zahtev koji vi lično podnosite ambasadi je zvaničan zahtev. Možete uložiti zahtev za reviziju negativne odluke. Za više informacija pogledajte: www.ind.nl

Radna dozvola (tewerkstellingsvergunning, TWV) – za akademske posetioce

Za određene grupe akademskih posetilaca, radna dozvola je neophodna:

- predavači (izuzev gostujućih predavača koji ostaju maksimalno 12 meseci);
- naučni istraživači (uključujući studente doktorskih studija);
- studenti koji stažiraju ili hospituju;
- diplomirani studenti koji su na stažu nakon diploimiranja;
- studenti koji rade dok studiraju (bilo puno radno vreme - sezonski radovi u junu, julu i avgustu ili honorarno ne više od 10 sati nedeljno).

Sledeće kategorije oslobođene su obaveze imanja radne dozvole:

- naučni istraživači koji sprovode svoje istraživanje na osnovu stipendije EU, holandske vlade, holandskog univerziteta ili istraživačke ustanove;
- učesnici programa akcije EU kao što su Leonardo da Vinci;
- gostujući predavači koji ne ostaju duže od 12 meseci

b) stipendije za osnovne i post-diplomske studije

Post-diplomsko obrazovanje

Diplomci sa holandskih HBO (Hoger Beroeps Onderwijs koji označava višu školu ili fakultet za strukovno obrazovanje) i diplomirani strani studenti sa diplomom osnovnih studija koja odgovara diplomu bačelora, koji žele da pohađaju post-diplomske studije u Holandiji mogu biti primljeni na redovne master programe na univerzitetu, ali obe grupe najpre moraju ispuniti dodatne uslove.

Postoje tri posebne vrste post-diplomskih studija na koje mogu biti primljeni strani diplomirani studenti koji imaju diplomu koja odgoavara diplomu holandskog univerziteta ili HBO. To su stručni programi, akademski programi i doktorski programi.

Stručni programi

Ovi kursevi su na višem stepenu od diplome na HBO i uključuju detaljnu specijalizaciju iz oblasti iz koje je stečena prvobitna diploma. Neki od njih su put ka diplomu mastera. Ove kurseve obično ne pohađaju diplomirani studenti sa univerziteta.

Akademski programi

Ovi kursevi uključuju specijalizaciju u drugoj oblasti. Za diplomirane studente holandskih fakulteta neki od ovih kurseva vode ka drugoj master diplomu.

Doktorat

Diploma doktora stiče se sprovođenjem autorskog istraživanja pod direktnim vodstvom profesora, a zatim se rezultati raspravljaju u disertaciji koja može biti i u obliku knjige. Dodatni rad mimo disertacije nije potreban.

Kandidat za doktorsku titulu radi samostalno sa punim radnim vremenom, obično na period od četiri do pet godina. Strani i holandski studenti mogu se prijaviti za posao promovendusa na holandskom univerzitetu (npr. Prirodne nauke).

Tzv. "predavani" doktorski programi u Holandiji su retki.

Prilično često strani kandidat može da stekne doktorat primenjujući "sendvič" model: osoba pripremi istraživački projekat na holandskom fakultetu, sprovede rad na terenu u svojoj zemlji i zatim se vrati na holandski fakultet da bi napisala i odbranila disertaciju.

Doktorske stipendije iz oblasti društvenih nauka, matematike, statistike i ekonomije

Cetar inter-univerziteta za teoriju i metodologiju društvenih nauka (ICS) je istraživačka škola i škola za obuku diplomaca sa međunarodnim ugledom, smeštena u Holandiji na Univerzitetima u Groningenu, Utrehtu i Nijmegenu.

ICS nudi potpune stipendije za doktorske studije za različite programe izuzetnim kandidatima koji su nedavno diplomirali na nekoj od društvenih nauka. Diplomirani studenti matematike, statistike i ekonomije takođe se mogu prijaviti.

Studenti doktorskih studija određuju se za celokupni četvorogodišnji period u toku kojeg će diplomci raditi na individualnim projektima, koji vode ka doktorskoj disertaciji. Obimne stipendije u potpunosti pokrivaju školarinu, troškove istraživanja i stanovanja. Plata dostiže oko €2.000,00 bez poreza u prvoj godini imenovanja, i oko €2.558,00 bez poreza u četvrtoj godini. Nema školarina.

Podrobnije informacije o ICS i raspoloživim mestima za doktorske studije mogu se naći na stranici ICS: <http://www.ics-graduateschool.nl>.

c) spisak vodećih univerziteta i viših škola

Univerzitet u Amsterdamu (www.uva.nl)

Univerzitet u Amsterdamu je univerzitet za sveobuhvatna ostraživanja koji se nalazi u srcu Amsterdama. Sastoji se od 7 fakulteta - humanističkih nauka, društvenih nauka, biheviorističkih nauka, ekonomije, prava, prirodnih nauka, medicine i stomatologije. Univerzitet ima jake internacionalizovane programe i nudi preko 85 engleskih master programa koji se slušaju na engleskom kao i veliki broj kurseva engleskog i holandskog jezika.

Akademski medicinski centar (<http://www.amc.uva.nl/index.cfm?sid=818>)

AMC je univerzitetska bolnica pripojena univerzitetu u Amsterdamu. To je jedna od najvećih i vodećih bolnica u Holandiji i nalazi se u naselju Bijlmer na krajnjem jugoistoku grada.

Univerzitet u Gronigenu (www.rug.nl)

Univerzitet u Gronigenu, koji se nalazi u gradu Gronigen, osnovan je 1614. To je drugi najstariji i treći po veličini univerzitet u Holandiji.

Univerzitet u Mastrohtu (www.unimaas.nl)

Univerzitet u Mastrohtu osnovan je 1976. i drugi je najmlađi univerzitet u Holandiji koji se stalno nalazi u pet najboljih univerziteta u Holandiji u obrazovnom smislu.

Univerzitet u Mastrohtu ima oko 11.500 studenata i 3000 zaposlenih, od toga je 30% stranih studenata. Univerzitet je poznat po svom metodu učenja zasnovanom na rešavanju problema kao inovativnom načinu predavanja. Oko polovine bačelor programa su u potpunosti na engleskom, dok se druga polovina sluša na holandskom. Većina post-diplomskih programa je na engleskom.

Univerzitet u Utrehtu (www.uu.nl)

Ovo je jedan od najstarijih univerziteta u Holandiji i jedan od najvećih u Evropi. Slovi za sedmi po redu univerzitet u smislu kvaliteta u Evropu u akademskom rangiranju svetskih univerziteta.

Univerzitet primenjenih nauka Fontys

<http://www.fontys.nl>

d) programi za stane studente

Studiranje u Holandiji

www.studyin.nl

Pružā savete o studijama u Holandiji.

Studiranje u Evropi

www.study europe.hobsons.com

Sadrži profile obrazovnih sistema i mogućnosti studiranja širom Evrope.

Holandski program stipendiranja

Opšte informacije:

Program stipendiranja za Aziju, Afriku, Latinsku Ameriku i Istočnu Evropu, Nuffic, Holandija. Pod-programi su: stipendije za master programe, stipendije za kratke kurseve, stipendije za doktorske studije, kurseve za obnavljanje znanja i kurseva izrađenih po meri. Holandski program stipendiranja osnovalo je i u potpunosti se finansira od strane holandskog Ministarstva inostranih poslova.

<http://www.studyin.nl/scholarships/>

<http://www.nuffic.nl/nfp>

5. Boravak (privremeni, trajni, obnavljanje)

Po dolasku u Holandiju (ukoliko niste državljanin EU) morate se prijaviti Odeljenu policije za strance (Vreemdelingenpolitie) u roku od tri radna dana. Policija za strance nalazi se u okviru sekretarijata policije u skoro svakoj holandskoj opštini, i oni nadgledaju strane državljane u Holandiji.

Potrebna dokumenta:

- važeći pasoš,
- adresa u Holandiji,
- dokaz o dovoljnim finansijskim sredstvima za boravak.

Policija stavlja nalepnicu u pasoš koja označava datum do kog se može zakonito boraviti u Holandiji (trajanje vize ili tri meseca dozvole boravka). Policija izdaje karton koji svedoči da je vlasnik kartona zakonito u zemlji.

Policija za strance, Državna policija - broj za informacije

Tel: 0900 8844

Zahtev za **privremenu dozvolu boravka** možete podneti u Odseku za građanske poslove u lokalnoj opštini. SIN proverava da li ispunjavate sve uslove i testira vas na tuberkulozu.

Zahtevi za boravišnu dozvolu (VVR) takođe se podnose lokalnom opštinskom organu. Neophodna dokumenta zavise od svrhe boravka; u svakom slučaju novija fotografija za pasoš i važeći pasoš uvek su neophodni. Opštinski organ onda stavlja nalepnicu u pasoš kao dokaz zakonitog boravka u Holandiji dok se čeka na odluku SIN (što može potrajati do šest meseci).

Boravišna dozvola uglavnom se izdaje na jednu godinu i može se obnoviti svake godine ukoliko su uslovi i dalje ispunjeni.

Produžavanje boravišne dozvole

Po isteku prve godine moguće je podneti zahtev za produženje boravišne dozvole. Ovo se mora obaviti pre njenog isteka. SIN obično šalje pismo tri meseca pre isteka dozvole uz obrazac za podnošenje zahteva. Da li će se dozvola produžiti i na koliko dugo zavisi od vaše situacije, a maksimalni period na koji dozvola može bit produžena je pet godina.

Promena boravišne dozvole

Neophodno je podneti zahtev za izmenu u boravišnoj dozvoli ukoliko:

- se razlog ili svrha posete promeni,
- dođe do promene lične situacije,
- dođe do promene situacije garanta, npr. promena poslodavca ili odluka da boravite kod nekog drugog.

Boravišna dozvola za nastavak boravka

Osoba koja boravi u Holandiji sa boravišnom dozvolom za određen period ima prava na dozvolu za nastavak boravka. Da biste se prijavili za jednu od ovih dozvola morate:

- biti u braku ili imati (ozakonjenu) vezu duže od tri godine,
- biti u braku ili imati (ozakonjenu) vezu i vaš supružnik-partner premine,
- biti u braku ili imati (ozakonjenu) vezu i imati razloge humanitarne prirode,
- biti maloletno lice koje je imalo boravišnu dozvolu duže od godinu dana koja vam je dozvoljavala boravak sa roditeljem,
- biti maloletno lice čiji je roditelj ili usvojitelj ili hranitelj preminuo,
- imati najmanje 18 godina a boravili ste kod roditelja najmanje tri godine,
- imati najmanje 18 godina, a roditelji su vam preminuli,
- biti žrtva nasilja u porodici,
- biti roditelj koji je boravio kod deteta duže od tri godine,
- imali ste boravišnu dozvolu kao sami maloletni strani državljanin duže od tri godine,
- imali ste boravišnu dozvolu duže od tri godine jer niste mogli napustiti Holandiju usled okolnosti izvan vaše kontrole,
- imate boravišnu dozvolu duže od tri godine iz medicinskih razloga i dalje lečenje je neophodno u trajanju od najmanje godinu dana.

6. Postupak dobijanja azila

Ako želite da se prijavite za azil u Holandiji treba otići u aplikacioni centar AC. Kada predate svoj zahtev u ovom centru prvobitna procena vašeg zahteva obavlja se u tom centru. Vašim zahtevom za azil tražite od holandske vlade da vam odobri boravišnu dozvolu. Služba za imigraciju i naturalizovanje (SIN) ispitaće da li ispunjavate uslove. Nakon što budete evidentirani bićete smešteni u privremeno prihvatilište. Dolazićete u prijavni centar na razgovore.

Ako je SIN odobrila vaš zahtev za azil dobićete privremenu dozvolu boravka na osnovu azila i biće vam dozvoljen privremen boravak u Holandiji. Ukoliko vaš zahtev bude odbijen, zatražiće se da napustite Holandiju. Odluku koju dobijete sadrži vremenski period u okviru koga morate napustiti Holandiju. Na vama je da organizujete svoj odlazak. Ukoliko samostalno ne napustite zemlju u okviru navedenog perioda, možete biti uklonjeni ili vraćeni uz pratnju. Ukoliko vam je potrebna pomoć u repatrijaciji možete kontaktirati Međunarodnu kancelariju za migracije (IOM).

Ukoliko vam se odobri boravišna dozvola na osnovu azila:

- morate pohađati kurs građanske integracije u društvo
- biće vam dozvoljeno da radite
- imaćete prava na spajanje porodica sa svojim supružnikom, partnerom ili detetom
- imaćete prava na smeštaj
- moći ćete da podnesete zahtev za izdavanje izbegličkog pasoša u opštini stanovanja
- moći ćete da podnesete zahtev za dobijanje holandskog državljanstva ukoliko ste živeli u Holandiji najmanje 5 godina na osnovu važeće boravišne dozvole i sada imate trajnu boravišnu dozvolu ili drugu boravišnu dozvolu koja nije privremena
- imaćete prava na školovanje
- imaćete prava na državnu finansijsku pomoć za studente.

Više informacija o azilu: <http://www.ind.nl>

7. Spajanje porodica

Ukoliko želite da ostanete u Holandiji radi spajanja porodice morate ispunjavati sledeće uslove:

Supružnik:

- u braku ste, ili ste (zakonski) partner osobe u Holandiji
- oboje imate iznad 18 godina
- vaš supružnik ili (zakonski) partner ima dovoljno dugoročnih sredstava za život

- polagali ste i položili ispit građanske integracije ili ste oslobođeni polaganja istog.

Maloletno dete:

- biološko ste ili zakonsko dete lica koje živi u Holandiji
 - živećete sa svojim roditeljem ili pravnim zastupnikom u Holandiji
 - vaš roditelj ima dovoljno dugoročnih sredstava za život
 - ako imate 16 godina: polagali ste i položili ispit građanske integracije ili ste oslobođeni polaganja istog.
- Punoletno dete takođe može podneti zahtev ukoliko može da dokaže da pored gore navedenih uslova njegov ostanak u zemlji porekla može da bude izvor nepotrebne patnje za njega. To znači da, ukoliko bi ostalo u zemlji porekla, našlo bi se u izuzetno teškoj situaciji.

Roditelj:

- imate najmanje 65 godina
- niste u braku
- skoro sva vaša deca zakonito borave u Holandiji
- nema nijednog deteta u zemlji porekla da se stara o vama
- vaša deca koja žive u Holandiji imaju dovoljna dugoročna sredstva da izdržavaju vas i svoju porodicu.

Članovi porodica moraju da podnesu zahtev za MVV i privremenu boravišnu dozvolu.

8. Sistem zdravstvene zaštite

Zdravstveno osiguranje je obavezno kada živite i/ili radite u Holandiji. Postoji opšte osnovno osiguranje koje plaćaju privatni osiguranici za medicinske troškove. Oni sa malom platom imaju prava na tzv. nadoknadu za negu (*zorgtoeslag*) u iznosu od najviše 330 EUR godišnje.

Ovo osiguranje je osnovno. Zato vam se preporučuje da uzmete i tzv. dodatno osiguranje za troškove:

- redovne zubarske nege,
- fizioterapije i
- ostalih dugoročnih lečenja

Osnovno osiguranje i dodatno osiguranje ne moraju biti kod istog osiguravajućeg društva. Kada živite u Holandiji moraćete se upisati kod lekara opšte prakse (*huisarts*). Možete sami izabrati svog lekara opšte prakse, ali vam je izbor ograničen na naselje u kome živite. Većina lekara opšte prakse ima konsultacije u određeno vreme za koje morate unapred da zakažete. Ukoliko se smatra da je potrebno specijalističko lečenje lekar opšte prakse će vas uputiti kod specijaliste. Medicinska pomoć u bolnici ili kod specijaliste ne može biti ukazana bez uputa lekara opšte prakse! Jedini izuzeci su:

- zubarske usluge;
- lečenje na odeljenja za urgentne i nesrećne slučajeve u velikim bolnicama.

9. Sistem socijalnog osiguranja

Programi socijalnog osiguranja; BBZ (Bijstands Besluit Zelfstandigen)

Holandski sistem socijalnog osiguranja jedan je od najsveobuhvatnijih u EU. Čim počnete da radite u Holandiji automatski počinjete da vršite uplate u holandski sistem socijalnog osiguranja. Većina doprinosa za socijalno osiguranje odbija se od plate. U slučaju tzv. osiguranja za zaposlene i vi i vaš poslodavac plaćate doprinos.

Ukoliko zakonito boravite u Holandiji ali vam nedostaju sredstva za sopstveno izdržavanje usled:

- trajnog invaliditeta;
- nezaposlenosti

možete zatražiti pomoć od holandske države (Ministarstvo za socijalna pitanja).

Vaše moguće pravo na pomoć usled nezaposlenosti ne vašom krivicom zamišljeno kao privremena mera. Na vama je da se potrudite da nađete posao što je pre moguće. U tom smislu, bilo koji posao smatra se odgovarajućim. Služba za osiguranje zaposlenih (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen – UWV) pruža savete telefonom licima koje traže posao a žive u Holandiji i može se dobiti na broj telefona: 0031 113750350.

10. Stanovanje (web adrese, posebni uslovi za strance u pojedinim slučajevima)

46% kuća u Holandiji je iznajmljeno. Ono što je još karakterističnije za Holandiju je veliki deo društvenih kuća za iznajmljivanje koji sada predstavlja 35% (ili oko 2.4 miliona stambenih jedinica) od ukupnog broja kuća, i 75% od broja iznajmljenih kuća. Nijedna druga zemlja u EU nema tako visok procenat društvenih kuća za izdavanje. Njih poseduju i održavaju uglavnom stambena udruženja.

Broj kuća za iznajmljivanje je u velikoj meri regulisan: danas 95% jedinica za iznajmljivanje obuhvaćeno je specijalnim regulacionim okvirom. Zbog malog broja raspoloživog smeštaja za iznajmljivanje bićete stavljeni na listu čekanja. Šansa za brzo rešavanje zavisi od raspona cena za koji želite da budete uzeti za razmatranje. Preporučuje se da budete u redovnom kontaktu sa stambenom korporacijom kod koje ste prijavljeni. Moći ćete da odbijete smeštaj koji vam se nudi u ograničenim situacijama. Ukoliko sklopite stambeni ugovor običaj je da se zatraži depozit (npr. svota koja odgovara jednomesečnoj kiriji, koji se vraća na kraju stanovanja). Otkazni rok od najmanje mesec dana važi u slučaju raskidanja ugovora o stanovanju.

Možete proveriti cenu kirije kontaktiranjem tzv. Komisije za iznajmljivanje. Posetite web stranicu ministarstva za stanovanje, prostorno planiranje i životnu sredinu (VROM) (<http://www.vrom.nl/pagina.html?id=8061>)

Dotacija za stanarinu

Ukoliko je iznos kirije između 162.45 EUR i 541.36 EUR mesečno, možete ostvariti pravo na dotaciju za stanarinu. Ovo zavisi od vaših prihoda, dobara, godina i strukture porodice.

Kupovina

Mnogi Holandanci kupuju kuće. Poreske olakšice na plaćanje hipotekarne kamate čine kupovinu kuće povoljnijom. Da biste kupili kuću možete posetiti agenta za nekretnine ili posetiti web stranicu na kojima agencije postavljaju kuće za prodaju. Agencije traže procenat na prodajnu cenu. Imajte na umu da većina navedenih cena ne uključuje honorar agenta niti prenos. Oni se navode kao "troškovi kupca". Međutim, kod novih kuća navedene cene obično uključuju sve. Ugovor o kupovini sastavlja beležnik koji takođe naplaćuje taksu. Ukoliko postoji hipoteka, ugovor o tome takođe sastavlja beležnik. Udruženje "Eigen Huis" može pružiti praktične savete i personalnu pomoć pre i u toku kupovine.

Izbeglice

Na osnovu holandskog Zakona o stanovanju (holandski: "Huisvestingswet (Hvw)") svakih šest meseci opštine su u obavezi da adekvatno smeste ili na drugi način stambeno zbrinu određen broj priznatih izbeglica i da izveste o svojim učincima u ovom smislu. Izbeglice spadaju u prioritetne ciljane grupe za stambena udruženja. Ne postoji posebna vladina stambena politika usmerena na uzimanje u obzir porekla ne-zapadnih imigranata, pošto su njihovi obrasci stanovanja manje-više slični domaćem stanovništvu.

Više informacija o smeštaju možete naći na:

<http://international.vrom.nl/pagina.html?id=7557>

Spisak raspoloživih web stranica o smeštaju možete naći na:

<http://international.vrom.nl/pagina.html?id=10951>

11. Priznavanje diploma (uslovi, nadležni stručni organi)

Nuffic je jedan od najvećih i najistaknutijih centara znanja u Evropi u oblasti međunarodnog priznavanja diploma. Ovo znanje je na raspolaganju holandskim organizacijama kao i međunarodnim organizacijama kroz njihove usluge za procenu akreditiva.

Nuffic je od strane holandskog Ministarstva prosvete, kulture i nauke označen kao holandski informacioni centar za dve evropske mreže: NARIC i ENIC. Nuffic ima dugogodišnje iskustvo u ovoj oblasti i rade za sve organizacije koje se susreću sa stranim diplomama u toku svog rada, kao što su univerziteti ili druge ustanove visokog obrazovanja, kompanije i ministarstva. Nuffic nudi sledeće usluge i proizvode iz oblasti procene akreditiva:

- Procena stranih diploma (ulazna mobilnost)
- Kurseve procene akreditiva
- Informacioni servis

Pogledajte: www.idw.nl

kao i <http://www.nuffic.nl/international-organizations/services/professional-recognition>

12. Službe za podršku migrantima

Služba za imigraciju i naturalizaciju (SIN)

Immigratie- en Naturalisatiedienst

Afdeling Voorlichting

Postbus 3211

2280 GE Rijswijk

0900-1234561

+31 20 8893045 (za pozive izvan zemlje)

www.ind.nl

Međunarodna organizacija za migracije (IOM)

Misija u Holandiji

P.O. BOX 10796

2501 ht Hag

Tel: + 31 70 318 15 00

Fax: + 31 70 338 54

E-mail: Missionthehague@iom.int

Web site: www.iom-nederland.nl

Linija za nestala lica

Za sva vaša pitanja ili ukoliko vam je potrebna pomoć pozovite naš besplatan broj 0800 - VERMIST / 0800 83 76 468 za pozive iz Holandije (non-stop), ili (+) 31 70 44 55 618 za pozive iz inostranstva.

Prinudni rad u Holandiji - <http://www.blinn.nl/?c=home&lang=gb>

Cilj programa je da žrtvama trgovine ljudima strukturalno ponudi bolju budućnost. Na osnovu njihovih individualnih potreba, interesa i sposobnosti, razrađuje se plan podrške.

BLinN - Humanitas / Novib

Glavna adresa: Weteringschans 259

Poštanska adresa: Postbus 71

1000 AB Amsterdam

info@blinn.nl

Tel 020 523 11 00

Fax 020 622 73 67

Fondacija vernika za borbu protiv trgovine ženama (SRTV) http://www.srtv.info/engels/srtv/index_uk.html

Holandska fondacija vernika za borbu protiv trgovine ženama

Sint Janssingel 92

5211 DA 's-Hertogenbosch

Holandija

Tel : +31- 73 - 615 44 44

Fax: +31- 73 - 615 44 49

E-mail: srtv@srtv.info

Website: www.srtv.info

Platform Migranten Zonder Verblijfsvergunning PMZV

Platforma podrške za migrante bez dokumenata
Utrecht Street Kanaalstraat 243
NL-3531 CJ
Tel 31-30-2990222
Fax 31-30-2990223
E-mail info@stichtinglos.nl

Nederlands Migratie Instituut - NMI Holandski instituti za migracije

Holandski institut za migracije (NMI) pruža lako pristupačne usluge za migrante koji razmatraju povratak u svoju zemlju porekla. Potencijalni povratnici dobijaju objektivne i relevantne informacije, savete u donošenju odluka, i podršku za ispunjavanje administrativnih uslova u vezi sa holandskim zakonom o repatrijaciji. www.nmigratie.nl

Utrecht Street Postbus 19215 - Catharijnesingel 50 NL-3501 DE
Tel 31-30-2342936
Fax 31-30-2304932
E-mail nmi@nmigratie.nl

13. Sticanje državljanstva (uslovi, ko se može prijaviti, i sl.)

ROĐENJEM: Rođenjem na teritoriji Holandije ne dobija se automatsko državljanstvo.

POREKLOM: Dete rođeno u braku, čiji je jedan roditelj holandski državljanin. Usvojeno dete, čiji je jedan roditelj holandski državljanin a usvajanje je u skladu sa holandskim zakonom. Vanbračno dete čija je majka holandski državljanin. Vanbračno dete od majke stranog lica i oca holandskog državljanina – državljanstvo se ne daje dok otac ne prizna dete.

NATURALIZACIJOM: Holandsko državljanstvo može se steći ispunjavanjem sledećih uslova: nakon boravka u zemlji od najmanje pet godina i mogućnosti korišćenja holandskog jezika. Supružnici holandskih državljanina koji su strana lica mogu podneti zahtev za državljanstvo nakon tri godine braka pod uslovom da govore holandski jezik.

DVOJNO DRŽAVLJANSTVO: NE PRIZNAJE SE. *Izuzeci:* holandsko dete rođeno u inostranstvu koje stiče državljanstvo u zemlji rođenja. Kada postane punoletno osoba mora odlučiti koje će državljanstvo zadržati. Postoji mogućnost da se od osobe koja protiv svoje volje dobije drugo državljanstvo ne traži da se odrekne holandskog državljanstva.

Pitanja u vezi sa dvojnim državljanstvom i šta znači sticanje stranog državljanstva protiv svoje volje nisu sasvim jasna u holandskim sudovima. U slučaju gde status holandskog dvojnog državljanstva nije jasan, obratite se holandskom konzulatu za razjašnjenje.

14. Ostale korisne adrese i informacije

Ambasada **Albanije** u Holandiji
Anna Paulownastraat 109 B
2518 BD, Hag
Tel: 31 70 4272101, +31 70 3632021
Fax: 31 70 4272083
E-mail: Ambasada.hague@mfa.gov.al

Ambasada **Bosne i Hercegovine** u Holandiji
2495 AL, Bezuidenhoutseweg 223
Hag
Tel: 31 70 35 88 505
Fax: 31 70 35 84 367
Web Site: <http://www.xs4all.nl/~bih/>
E-mail: ejerkic@euronet.nl

Ambasada **Hrvatske** u Holandiji
Amalstraat 16
NL-2514 JC, Hag
Tel: (+31-70) 362-3638, 363-2942
Fax: (+31-70) 362-3195, 392-7823
Web Site: <http://nl.mvp.hr>
Email: croemb.haag@mvp.hr

Ambasada **Republike Makedonije** u Holandiji
Laan van Meerdevoort 50 - C
2517 AM Hag
Tel: 31 70 427 44 64 or 31 70 427 44 65
Fax: 31 70 427 44 69

Ambasada **Republike Srbije**
Groot Hertoginnelaan 30
2517EG Hag
Tel. (070) 3636800, 3632397
Fax. (070) 3602421
e-mail: yuambanl@bart.nl

Ministarstvo zdravlja, socijalne pomoći i sporta - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
www.minvws.nl

Ministarstvo prosvete, kulture i nauke - Ministerie van Onderwijs, Cultuur, en Wetenschappen
www.minocw.n

Ministarstvo odbrane - Ministerie van Defensie
www.mindef.nl

Ministarstvo unutrašnjih poslova i odnosa u Kraljevstvu - Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
www.minbzk.nl

Ministarstvo pravde - Ministerie van Justitie (in Dutch)
www.justitie.nl

Ministarstvo za stanovanje, prostorne planiranje i životnu sredinu - Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
www.minvrom.nl

Ministarstvo spoljnih poslova - Ministerie van Buitenlandse Zaken
www.bz.minbuza.nl
www.mfa.nl